

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

2. Vtrum debuerit austeram vitam ducere in cibo, & potu, & vestitu, an
alijs communem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

per decalogum sunt accepta, vel secundum Aug.* in libro 83. Quaestionum, omnis sapientiae disciplina est Creatorem, creaturamque cognoscere. Creator est Trinitas, Pater & Filius & Spiritus sanctus. Creatura vero partim est invisibilis, sicut anima, cui ternarius numerus attribuitur: diligere. n. Deum tripliciter iubemur, ex toto corde, & ex tota anima, & ex tota mente; partim visibilis, sicut corpus, cui quaternarius debetur, propter calidum humidum, frigidum, & siccum. Denarius ergo numerus, qui totam insinuat disciplinam, quater ductus, id est numero, qui corpori tribuitur, multiplicatus, quadragenarium conficit numerum. & ideo tempus, quo ingemiscimus & dolemus, quadragenario numero celebratur: nec tamen incongruum fuit, ut Christus post ieiunium & desertum, ad communem vitam rediret: hoc enim conuenit vitae, secundum quam aliquis contemplata alijs tradit, quam Christus dicitur assumpsisse, ut primo contemplationi vacet, & postea ad publicum actionis descendat, alijs conuiuendo. vnde & Beda dicit super Mar.* Ieiunauit Christus, ne praecipuum declinaret: manducauit cum peccatoribus, ut gratiam cernens, agnosceres potestatem.

¶ Super Quaestionis quadragesima Articulum tertium.

ARTICVLVS III.

Vtrum Christus in hoc mundo debuerit vitam pauperem vitam ducere.

Tertius clarus.

Id habet formaliter Am bro. lib. 2. in Incipit e. de Maria turbata consolatione non remote a prin. co. 5. & contra c. 55. ad 12. & pp. 17. ca. 15. & pp. 20. lib. 3.

In corpore sua concilio: Deicit Christum in hoc mundo pauperem vitam ducere. Probatur quatuor rationibus, quae clare patent in littera.

¶ Circa quarum primam & tertiam notate domini praedicatorum, & oportet praedicatorum a curis temporalium rerum absolutos esse, & nec apparere, quod lucra causa praedicent. Et hoc quidem contra multos militat, qui stipendio praedicant, qui locum praedicandi non ubi maior animarum fructus, sed ubi maior stipendium praebet, aut maior elemosyna speratur pro se vel conuentu suo, eligunt. Primum autem quantum noceat, experientia testatur: paulatim enim praedicator desinit a religiosis habitibus possessiones, quae iam ab Episcopis, Abbatibus, alijsque diuitibus clericis ac religiosis deserta videntur. Secundum autem Iesu Christi ac Ecclesiae praecipuum officium, ad mercedem atque qua-

AD TERTIVM sic proceditur. Videtur, quod Christus in hoc mundo non debuerit pauperem vitam ducere. Christus enim debuit eligibilissimam vitam assumere: sed eligibilissima vita est, quae est mediocris inter diuitias, & paupertatem: dicitur enim Proverb. 30. Mendicitatem & diuitias ne dederis mihi, tribue tantum victui meo necessaria, ergo Christus non debuit pauperem vitam ducere, sed moderatam.

¶ 2. Praet. Exteriores diuitiae ad usum corporis ordinantur, quantum ad victum, & vestitum: sed Christus in victu & vestitu communem vitam duxit, secundum modum aliorum, quibus conuiebat. ergo videtur quod in diuitijs & paupertate communem modum viuendi seruare debuerit, & non vti maxima paupertate.

¶ 3. Praet. Christus maxime homines inuitauit ad exemplum humilitatis, secundum illud Matth. 11. Discite a me, quia mitis sum, & humilis corde: sed humilitas maxime comedatur in diuitibus. vnde dicitur prime ad Timoth. vltim. Diuitibus huius saeculi praecipue, non altum sapere. ergo videtur quod Christus non debuerit ducere pauperem vitam.

SED CONTRA est, quod dicitur Matthae. 23. Filius hominis non habet vbi caput reclinet: quasi di-

cat, secundum Hieronymum.* Cur me propter diuitias & saeculi lucra cupis sequi, cum tanta sim paupertatis, ut nec hospitium quidem habeam, & tecto vtar non meo? Et super illud Matthae. 17. ut non scandalizemus eos, vade ad mare, dicit Hieronymus. ¶ Hoc simpliciter intellectum, edificat auditorem, dum audit tantam dominum fuisse paupertatis, ut vnde tributum pro se, & Apostolo redderet, non haberet.

RESPONDEO. Dicendum, quod Christum decuit in hoc mundo pauperem vitam ducere. Primo quidem, quia hoc erat congruum praedicationis officio, propter quod venisse se dicit, Marci primo. Eamus in proximos vicus, & ciuitates, ut & ibi praedicem: ad hoc enim veni. Oportet autem praedicores verbi Dei, ut omnino vacent praedicationi, omnino a saecularium rerum cura esse absolutos: quod facere non possunt, quod diuitias possident. vnde & ipse dominus Apostolos ad praedicandum mittens, dicit eis Matthae. decimo. Nolite possidere aurum, neque argentum: & ipsi Apostoli dicunt, Act. 6. non est aliquis nostrum relinqueret verbum Dei, & ministrare mensis. Secundo, quia sicut mortem corporalem assumpsit, ut nobis vitam largiretur spiritualemente, ita corporalem paupertatem sustinuit, ut nobis diuitias spirituales largiretur, secundum illud secundae ad Corinth. 8. Scitis gratiam domini nostri Iesu Christi, quoniam propter vos egenus factus est, ut illius inopia diuites essetis. Tertio, ne si diuitias haberet, cupiditati eius praedicationi ascriberetur, unde Hieronymus. dicit super Matthae. quod si discipuli eius diuitias habuissent, viderentur non causa salutis hominum, sed causa lucra praedicasse, & eadem ratio est de Christo. Quarto, ut tanto maior virtus diuinitatis eius ostenderetur, quanto per paupertatem videbatur abiectioni. vnde dicitur in quodam sermone Ephesini concilij: Omnia paupera, & vilia elegit, omnia mediocria, & plurimis obicura, ut diuinitas cognoscere orbem transformasse terrarum, propterea pauperem elegit matrem, pauperiorem patriam, egenus sit pecunijs: & hoc tibi exponat praesepere.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod superabundantia diuitiarum, & mendicitas, vitanda videntur ab his, qui volunt viuere secundum virtutem, in quantum sunt occasiones peccandi. Abundantia namque diuitiarum est superbiendi occasio: mendicitas autem est occasio furandi & mentiendi, aut etiam periurandi.

Quia

stium abducit. ¶ In responsione ad... primum, ubi habes... differentiam inter... voluntariam, & necessariam paupertatem, quo ad occasionem peccandi, aduerte, quod non vocatur paupertas voluntaria, quae solo voto firmata est, sed quae habet perleuerantiam voluntariam: parum enim prodest vouisse paupertatem & egre ferre illam: rem dicit enim paupertas illa in necessariam paupertatem, & transit de voluntaria in inuitam. Nec sufficit voluntas perseverans ad paupertatem, ita tamen ut non desint opportuna commoditates: est enim voluntas haec ad paupertatis nomen, & non ad paupertatis rem. Velle siquidem paupertatem, & nihil sibi deesse, quod non sit velle paupertatem, ex eo patet, quod Salomon tria proponit, diuitias, paupertatem, & virtutem necessaria, & inter duo extrema medium petit: quod appetit secundum rem ille, qui nihil vult sibi deesse sub paupertatis nomine. Oportet enim pauperem voluntarie velle, & nomen pro loco & tempore, ut uelit etiam cum caret opportunis, libenter penuriam pati: sic enim nullius erit peccati occasio paupertas. Et quoniam hoc patet in illud corum uidentur esse: inde tanta videtur oratio aut nutria religioforum imperfectio.